RAMAZAN 3. HAFTA

RAMAZAN GELENEKLERİMİZ

22 – 28 Şubat 2027

Davul sesi, mahya ışığı, iftar topu, komşuya giden tabak...
Ramazan bir aydan çok, bir kültürdür.

BİZDE RAMAZAN NASIL YAŞANIR?

RAMAZAN DAVULCUSU

Sahur vaktinde sokakları dolaşıp davul çalarak insanları uyandırır, mâni söyler. Yüzyıllardır süren bir gelenektir.

MAHYA

İki minare arasına gerilen iplere kandiller/ışıklarla yazı yazılmasıdır. Osmanlı'da başlamıştır; "Hoş geldin ya şehr-i Ramazan" en bilinen mahyadır.

İFTAR TOPU

Bazı şehirlerde iftar vaktinin girdiğini duyurmak için top atılır. Bugün hâlâ birçok ilde sürdürülür.

İFTAR TABAĞI

Komşulara, akrabalara ve ihtiyaç sahiplerine sıcak yemek gönderilir. Boş kap geri verilmez, içine bir şey konur.

MUKABELE

Camilerde ve evlerde Kur'an'ın karşılıklı okunup takip edilmesidir.

RAMAZAN PİDESİ

Fırınların önünde ikindi sonrası uzun kuyruklar oluşur; sıcak pide iftar sofrasının vazgeçilmezidir.

Araştıralım: Büyüklerinize sorun — onların çocukluğunda Ramazan nasıl geçerdi? Hangi gelenekler bugün de sürüyor, hangileri unutuldu?

DAVULCUNUN MÂNİLERİ

Mâni; genellikle dört dizeden oluşan, birinci, ikinci ve dördüncü dizeleri birbiriyle uyaklı olan kısa halk şiiridir.

Merdivenden inerken
Kandilleri silerken
Uyanın komşularım
Sahur vakti gelirken

Davulumun ipi var
Her mahallede adı var
Kalkın çabuk sahura
Sabahın az vakti var

Ramazanda oruç tut
Kalp kırmayı hep unut
Bir güzel söz söyle ki
Gönüllerde kalsın umut

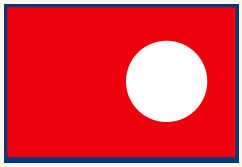
Şimdi sıra sende: Kendi mânini yaz!

İlk iki dizeyi verdik, sen tamamla:

Sahur vakti geldi yine
Davul çalar ince ince

DÜNYADA RAMAZAN

Ramazan bütün dünyada aynı ayda yaşanır; ama her ülkenin kendine özgü âdetleri vardır.

TÜRKİYE

Mahyalar, davulcular, iftar topu ve komşuya gönderilen iftar tabağı en belirgin geleneklerdir.

MISIR

Sokaklar rengârenk **fânûs** denen kandillerle süslenir. Çocuklar fânûs taşıyarak şarkı söyler.

ENDONEZYA

Ramazan öncesi **padusan** geleneğiyle kaynaklarda yıkanılır. İftarda tatlı içecek *kolak* içilir.

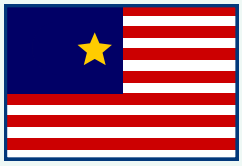
FAS

Nefâr denen görevliler sahurda sokaklarda boru çalarak insanları uyandırır.

PAKİSTAN

İftardan sonra çarşılar açılır; bayram öncesi eller kınayla süslenir (*Chaand Raat*).

MALEZYA

Camilerde büyük ortak iftarlar verilir; bambu kamışta pişen *lemang* ikram edilir.

Etkinlik: Haritada bu ülkeleri bulun. Hangisi bize en yakın, hangisi en uzak? Gelenekler arasında bizimkine en çok benzeyen hangisi?

DÜNYA ÇAPINDA RAMAZAN VE BAYRAM GELENEKLERİ

DÜNYADAN RAMAZAN VE BAYRAM ÂDETLERİ

ORTA DOĞU · ASYA · AFRİKA · AVRUPA · AMERİKA

BİRLİKTE DAHA GÜZEL: KÜLTÜRÜMÜZÜN ZENGİNLİĞİNİ KEŞFEDİN

RAMAZAN EĞLENCELERİ VE GELENEKSEL OYUNLAR

Karagöz ile Hacivat

Perde arkasından ışık verilerek oynatılan **gölge oyunu**dur. Ramazan gecelerinin en sevilen eğlencesiydi. Karagöz sözünü sakınmayan halk adamı, Hacivat ise ağdalı konuşan bilgiç kişidir.

Meddah ve orta oyunu

Meddah tek başına, sesini ve mendilini kullanarak hikâye anlatır. Orta oyunu ise seyircinin ortasında, sahnesiz oynanan geleneksel tiyatrodur.

TENEFFÜSTE OYNAYABİLECEĞİMİZ GELENEKSEL OYUNLAR

Yağ Satarım Bal Satarım

Çember olunur, ebe mendili birinin arkasına bırakır; fark eden kalkıp ebeyi kovalar. *2-6 kişi ve üzeri, açık alan.*

Mendil Kapmaca

İki takım karşılıklı dizilir, numarası okunan oyuncular ortadaki mendili kapmaya çalışır. *Dikkat ve hız oyunu.*

Körebe

Gözü bağlı ebe, sesleri dinleyerek arkadaşlarını yakalamaya çalışır. *İşitsel dikkat gelişir.*

Dokuz Taş

Çizilen kareler üzerinde taşlarla üçlü sıra kurma oyunudur. *Strateji ve zekâ oyunu.*

Beş Taş

Küçük taşlar havaya atılıp yerdekiler toplanır. *El-göz koordinasyonu gelişir.*

Sek Sek

Yere çizilen kutulara tek ayak sekerek ilerlenir. *Denge ve sayı sırası çalışması.*

YAPIŞTIRMA ÇUBUĞU / YAPIŞTIRMAK İÇİN

1. Karagöz'ü KES!

2. Odun çubuğunu arkasına YAPIŞTIR!

3. Gölge oyununa BAŞLA!

MALZEMELER:

KES

ODUN ÇUBUĞU UCU

YAPIŞTIRMA ÇUBUĞU / YAPIŞTIRMAK İÇİN

1. Hacivat'ı KES!
2. Odun çubuğunu arkasına YAPIŞTIR!
3. Göige oyununa BAŞLA!

MALZEMELER:

KES

ODUN ÇUBUĞU UCU

GÖLGE OYUNU ATÖLYESİ — SAHNEMİZİ KURALIM

Karagöz ve Hacivat figürlerini kesip arkasına çubuk yapıştırdın. Şimdi sıra oyunu hazırlamaya geldi.

Perdeyi nasıl kurarız?

Beyaz bir çarşafı iki sandalyenin arasına gerin. Arkasına bir masa lambası koyun. Işıkla perde arasında figürleri oynatın; sınıfın ışığını kapatmayı unutmayın.

Oyunumuzun konusu

Karagöz ile Hacivat Ramazan'da neyi tartışıyor? Kısa bir sahne yaz:

_____

_____

_____

_____

Rollerimiz

Karagöz: _____ Hacivat: _____

Işıkçı: _____ Sunucu: _____

SINIF MAHYAMIZI KURUYORUZ

Her öğrenci bir harf hazırlar, harfler ipe dizilerek sınıf mahyası oluşturulur. Aşağıdaki kutulara mahyada yazmak istediğiniz sözleri yazın.

1. Öneri	2. Öneri	3. Öneri

Sınıf mahyamızın taslağını buraya çiz:

Bilgi: Mahya geleneği Osmanlı döneminde başlamış, önce kandillerle, sonra elektrikli ampullerle sürdürülmüştür. Mahyalar yalnız Ramazan ve kandillerde asılır.

RAMAZAN GELENEKLERİ — kesip ipe dizin

M

A

Z

A

RAMAZAN GELENEKLERİ — kesip ipe dizin

E

L

E

N

E

K

L

E

R

İ